

Explosie van vrijwillige energie in coronatijden

De coronacrisis bracht een spontane uitbarsting van vrijwillige energie op gang. Dat had niemand ooit kunnen dromen. Gelukkig stonden lokale besturen meteen klaar om deze stroom succesvol te kanaliseren. Hoe deden ze dat en zullen ze de inzet ook verduurzamen? De Warmste Week zet in op deze vrijwillige energie en ook hier kunnen de lokale besturen veel in betekenen.

Toen de Nationale Veiligheidsraad van de federale overheid op 12 maart ingrijpende maatregelen afkondigde, moesten de lokale besturen onmiddellijk in actie schieten. Ze werden overspoeld met vragen van inwoners en verenigingen.

‘De juiste informatie aan de burgers geven, hulpvragen detecteren en de gepaste hulp krijgen bij wie ze nodig had, werd plots de grote uitdaging,’ zegt Peter Maes, buurtzorgregisseur in Lommel. Veel gemeenten zetten daarom een vrijwilligersplatform op zoals Lommelhelpt. De vrijwilligers hadden hiermee één plek waar ze zich konden aanmelden voor specifieke vrijwilligerstaken zoals boodschappen doen,

Nancy Bleys:
‘Dankzij de inzet van de vrijwilligers konden onze diensten zich toespitsen op de essentiële dienstverlening.’

mondmaskers maken, gemeentelijke communicatie verspreiden, de hond uitlaten of telefonisch een gesprek voeren. Met deze platformen konden de lokale besturen inspelen op de lokale behoeften. Waren er laptops nodig? Wilde het woon-zorgcentrum extra helpende handen of moesten er medische schorten gemaakt worden?

Een ongeziene solidariteitsgolf

Steden en gemeenten waren bijzonder aangenaam verrast over het grote aantal kandidaten dat zich bij hen aanmeldde om te vrijwilligen. Niemand kan het belang van vrijwilligers tijdens de lockdown negeren. ‘Dankzij de inzet van de vrijwilligers konden onze diensten zich toespitsen op de essentiële dienstverlening en flexibel inspelen op alle noden,’ zegt schepen Nancy Bleys van Lommel. ‘De mondmaskers werden verdeeld door de verenigingen, vrijwilligers bezorgden speelgoed aan kansarme gezinnen, jeugdverenigingen hielpen met de voedselbedeling, er werden mondmaskers en schorten gemaakt voor de zorg, erkende familiebemiddelaars zetten zich in bij familiale conflicten. Deze initiatieven konden maar genomen worden dankzij het engagement van veel vrijwilligers. Vrijwillige inzet is goud waard.’

Voor Mieke Van Velthoven, medewerker sociale cohesie van Mechelen, was de meest intensieve actie die van de bedeling van mondmaskers. ‘We stuurden 350 vrijwilligers aan, ze ontvingen bij hen thuis pakketten of ze konden ze ophalen. Een huzarenstukje dat alleen mogelijk was door een doorgedreven vorm van samenwerking tussen stadsdiensten en Mechelse vrijwilligers. Sommige collega’s werkten voor het eerst samen met vrijwilligers en hadden hier ook een heel

Lotte helpt kwetsbare kinderen bij hun schoolwerk. Mechelen verzamelt hartverwarmende verhalen van deze en andere vrijwilligers op makers.mechelen.be

Een nieuwe editie van De Warmste Week

De Warmste Week zal er vanaf dit jaar helemaal anders uitzien: de VRT wil met zijn media-initiatief voortaan de klemtoon leggen op de rechtstreekse inzet van mensen voor elkaar. Hij wil mensen stimuleren om 'iets goeds te doen' voor anderen en voor de samenleving. DWW wil zoveel mogelijk directe inzet en engagement op gang brengen tussen mensen, in hun straat, buurt, wijk, stad of gemeente.

De Warmste Week loopt van september tot december 2020. Het is een initiatief van de VRT, in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting en het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw.

www.dewarmsteweek.be

ook de uitdaging aangaat om meer verbinding tot stand te brengen vanuit de sterktes en talenten van de Lommelaar. 'Dit willen we bereiken door in te zetten op buurtgerichte zorg. Vanuit een activiteiten- en vrijwilligersplatform willen we onze buurtverenigingen ondersteunen en buurtontmoetingsmomenten mogelijk maken. De geplande aanstelling van een vrijwilligerscoördinator zal dit proces zeker in de hand werken.'

positieve ervaring mee. De coronavrijwilligers waren een afspiegeling van onze superdiverse Mechelse bevolking. Alleen dat was al iets om trots op te zijn.'

Hulpvragen

Het aanbod van vrijwilligers was groot. De hulpvragen kwamen minder vlot binnen. 'Hoewel we iedere 70-plusser opbelden, bij iedere inwoner een brief in de bus staken en via alle gemeentelijke kanalen communiceerden over het platform Bierbeek Helpt, zagen we dat er relatief weinig mensen hulp vroegen,' zegt Stijn Van Hecke, projectcoördinator sociale dienst Bierbeek. 'Dit stond in schril contrast met het aantal inwoners dat zich aanbood om te helpen.' Mechelen kreeg de kunst onder de knie om buurtbewoners met elkaar te verbinden ongeacht voor welke taak ze zich hadden opgegeven. 'Wie aangaf een hond te willen uitlaten, was ook bereid mondkapjes te bedelen of boodschappen te doen. Inspelen op de verbondenheid in de eigen buurt was hier het sleutelwoord,' zegt Mieke Van Velthoven.

Verduurzamen

De lokale besturen willen deze solidariteit nu vasthouden en verankeren in hun stad of gemeente. Daarvoor maken ze werk van een digitaal vrijwilligersloket of werken het nog verder uit, zodat inwoners er vlot de weg naartoe vinden. 'We proberen het menselijk kapitaal van de nieuwe vrijwilligers vast te houden, zodat we hen in de toekomst kunnen blijven aanspreken,' zegt de Bierbeekse schepen Stefaan Van Haegenborgh. Door samenwerking met het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw besliste Bierbeek deze solidariteit structureel in te bedden in de gemeente. Stijn Van Hecke: 'Via het digitale vrijwilligersloket willen we ook na de coronacrisis vraag en aanbod met elkaar verbinden en willen we middenveldorganisaties ondersteunen bij het opzetten van vrijwilligersbeleid. Door inwoners, verenigingen en instellingen zo goed mogelijk te ondersteunen willen we de toegangspoort tot vrijwilligerswerk verder openen.' Buurtzorgregisseur Peter Maes vindt dat in Lommel de stad

De warmste stad of gemeente

De Warmste Week wil eveneens dat vuur brandend houden en zoekt nog tot eind dit jaar honderden projecten van vzw's, verenigingen en lokale initiatieven om die fijne solidariteit verder gestalte te geven. Helpen en voor de anderen zorgen is de rode draad. Om de vrijwillige energie vast te houden en te verduurzamen.

Voor de Mechelse schepen Björn Siffer sluiten de doelstellingen van de Warmste Week mooi aan bij de eigen doelstellingen van de stad. 'We willen via ons platform een boost geven aan vrijwillige initiatieven en zo bouwen aan zorgzame wijken en buurten. Onze beide initiatieven kunnen elkaar versterken. We zijn ervan overtuigd dat de Warmste Week de drempel verlaagt. Meedoen aan de Warmste Week kan ook Mechelaars overtuigen om een eerste keer te proberen van een engagement. De eerste keer is altijd de moeilijkste. Met de Warmste Week gaan we dus zeker nog veel meer Mechelaars letterlijk warm maken om zich te engageren. Op die manier zijn we niet één week, maar het hele jaar door een warme stad.' ■

JAN VERDÉE IS MEDEWERKER LOKALE BESTUREN

BIJ HET VLAAMS STEUNPUNT VRIJWILLIGERSWERK VZW

Handige tools

Via tools.vrijwilligerswerk.be van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw kun je een digitaal vrijwilligersloket bouwen. Buurten in je gemeente kun je ook verbinden via het burennetwerkplatform www.warmebuurtten.be van ZukZuk vzw.

Hoe beheer je al die vrijwillige energie en behoud je het overzicht? De CRM-tool van Assist helpt je daarbij: www.lokaalvrijwilligen.be/tools-instrumenten/crm-platform/